

Structuuronderzoek 27

**De handel in bouwgrondstoffen
in Nederland van 2009 tot en met 2018**

Colofon

Auteur:

De heer C. van Putten, directeur NVLB

Oktober 2019

Contact gegevens NVLB

Postbus 1331

2130 EK Hoofddorp

Bijlmermeerstraat 10a

2131 HG Hoofddorp

telefoon: 023 – 540 35 35

telefax: 023 – 533 58 94

e-mail: secretariaat@nvlb.nl

internet: www.nvlb.nl en www.kennisbankbouwgrondstoffen.nl

Wilt u altijd actueel op de hoogte blijven van het laatste nieuws rondom uw sector?

We zijn namelijk ook actief op diverse sociale media kanalen met nieuws uit de bouwsector en informatie over onze diensten.

1. Inleiding

De Nederlandse Vereniging van Leveranciers van Bouwgrondstoffen "NVLB" voert jaarlijks een onderzoek uit naar de omvang van het verbruik, de handel en distributie van bouwgrondstoffen in Nederland. Met de resultaten van dit onderzoek kunnen de leden hun eigen resultaten vergelijken met de ontwikkeling van de bouwgrondstoffenbranche.

In dit rapport wordt verslag gedaan van de resultaten van dit Structuuronderzoek over de jaren 2009 tot en met 2018. Bij dit onderzoek zijn, met een enquête onder de leden van de NVLB, cijfers verzameld over de omvang van de branche. De enquête is uitgevoerd in de periode januari tot en met april 2019. De vragen in de enquête hebben betrekking op de verkoop en afzet van grind, gebroken grind, gebroken natuursteen, industriezand en aanvul- en ophoogzand en andere (gerecyclede en lichtgewicht) materialen

Doel van het onderzoek

Doel is globaal inzicht te krijgen in de handel in grind, industriezand en aanverwante materialen voor de beton- en asfaltindustrie in Nederland. De aanvulling met handel in aanvul- en ophoogzand is bedoeld om informatie te verzamelen voor de onderbouwing van het NVLB-standpunt over de productie en afzet van aanvul- en ophoogzand in Nederland. De enquêtevragen zijn gesplitst naar de handel binnen Nederland en vanuit Duitsland, België en andere landen. De export vanuit en de doorvoer door Nederland is niet in het onderzoek meegenomen.

Daarnaast is ook gebruik gemaakt van informatie van het Betonhuis, de Vakgroep Bitumineuze Werken (VBW) van Bouwend Nederland, het Rijksvastgoedbedrijf, het CBS en het Economisch Instituut voor de Bouw. Het geheel geeft uiteindelijk een goed inzicht in de structuur van de markt van bouwgrondstoffen in Nederland.

2. Marktstructuur

De actuele marktstructuur van de Nederlandse groothandel in bouwgrondstoffen, wordt gekenmerkt door de hoofdfuncties van de groothandel, zijnde inkoop, verkoop en transport. Van oudsher is de productie van bouwproducten en halffabricaten voor woning- en utiliteitsbouw en de infrastructuur de drijvende factor in deze marktstructuur.

Inkoop/herkomst

De afstemming tussen de productie van de grondstoffen en de productie van de bouwproducten en halffabricaten en de uitvoering van civieltechnische werken wordt grotendeels verzorgd door de groothandel. Daarnaast is er sprake van rechtstreekse levering tussen producent en afnemer, oftewel verkoop zonder tussenkomst van de groothandel. De inkoop vindt plaats in Nederland en landen in Noord- en West-Europa.

Verkoop/toepassing

De afnemers in de markt van de handel in bouwgrondstoffen onderscheiden zich in fabrikanten van betonmortel, betonproducten, asfaltproducten en aannemers in de grond-, wegen-, spoorwegen en waterbouw. Daarbij kent de markt nog afnemers voor overige toepassingen, zoals de metsel- en vloerenmortel, drainage, filters en dergelijke.

Transport

Ook het goederenvervoer speelt een belangrijke rol in de afstemming van het bulkvervoer van de goederenstromen in de marktstructuur. Voor het vervoer van de grondstoffen is, naast het vervoer per as, het vervoer door de binnenvaart een zeer belangrijke factor. Het vervoer van bouwgrondstoffen per spoor binnen Nederland komt nauwelijks voor.

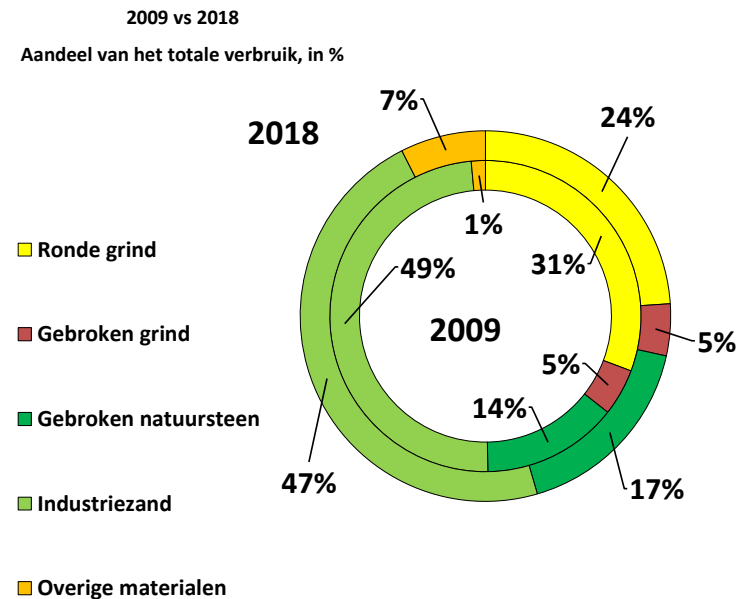
3. Verbruik

Raming verbruik bouwgrondstoffen

	in mln ton	2017	2018
Ronde grind		8,6	9,0
Gebroken grind		1,8	1,7
Gebroken natuursteen		6,2	6,4
Andere materialen		1,5	2,8
Industriezand		16,8	17,7
Totaal		34,9	37,6

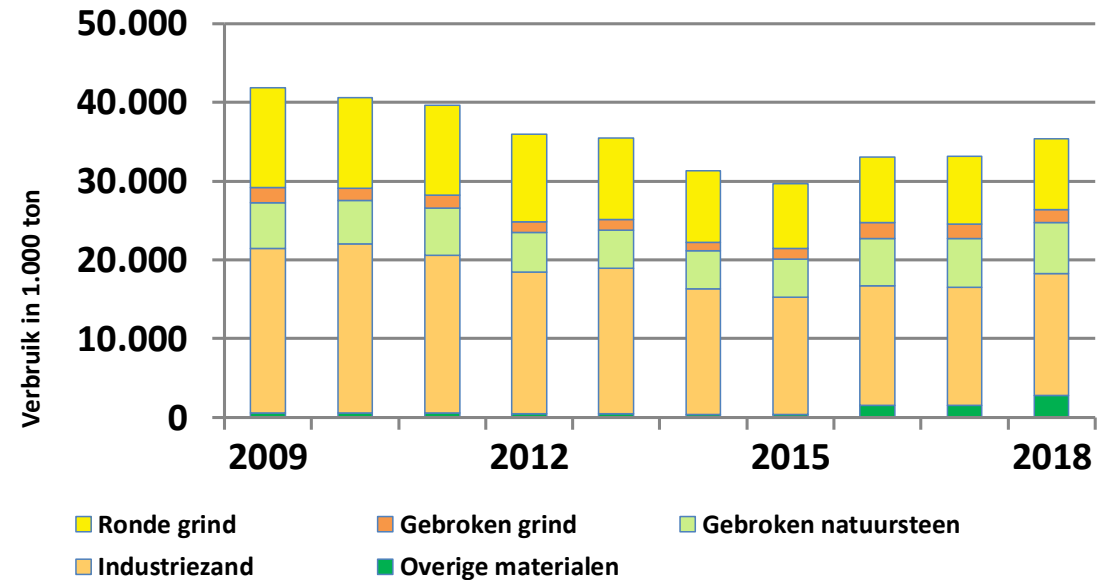
De bouwproductie in 2018 liet, na een flinke daling in de voorgaande jaren, een groei van ongeveer 5,5 % zien. Het grondstoffenverbruik door de beton- en asfaltindustrie steeg per saldo, ten opzichte van 2017, met 7,7 % naar 37,6 miljoen ton. Ten opzichte van 2009 daalde relatief gezien het verbruik van ronde grind met 28,6 % en gebroken grind met 15 %. Het verbruik van gebroken natuursteen steeg met 10,3 %. Het verbruik van industriezand daalde sinds 2009 met 11,5 %. De stijging van het verbruik van andere materialen in 2018 betrof onder meer de toepassing gerecyclede materiaal in de beton.

Het grondstoffenverbruik voor andere toepassingen betrof in 2018 ongeveer 8,0 miljoen ton. Dit zijn vooral materialen voor de wegenbouw (funderingsmaterialen), de spoorwegbouw, de waterbouw en andere civiele werken. De markt van grind, industriezand en andere materialen komt voor 2018 op ongeveer 37,6 miljoen ton. Door de opname van de andere toepassingen in het onderzoek ontstaat er wel een trendbreuk in de meerjarige grafieken. Het verbruik van aanvul- en ophoogzand voor civiele werken in 2018 wordt geschat tussen de 30 en 45 miljoen ton (20 en 27 miljoen m³).

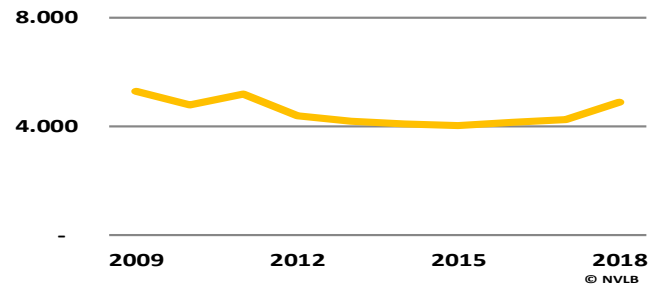
In het meerjarenoverzicht voor het verbruik van grind, zand en andere materialen is de groei in 2018 duidelijk zichtbaar. Dit is exclusief aanvullen en ophoogzand. Het gebruik van overige materialen steeg in dezelfde periode van 1,5 Mton naar 2,8 Mton. De import is nagenoeg gelijk gebleven. Het hogere gebruik van fijne steensorteringen in de prefab betonbouw en dunnere asfaltlagen voor het onderhoud van wegverhardingen was in 2018 ook weer aan de orde.

Overzicht grind- en zandmarkt 2009 - 2018

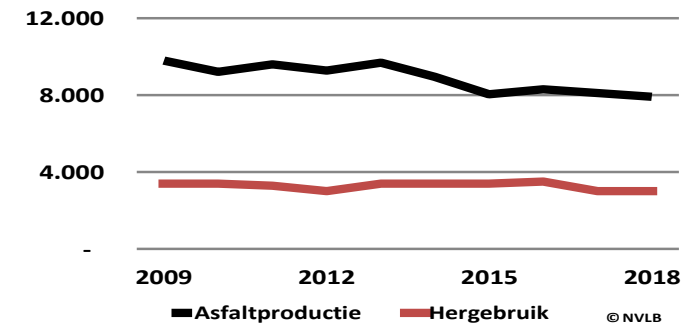
© NVLB

Cementverbruik NL in 1.000 ton

© NVLB

Asfaltverbruik NL in 1.000 ton

© NVLB

